

DEBRECZENI ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:
 Helyben: Félévre 6 K., negyedévre 3 K.-f.
 Vidéken: " " " " 4 " 50f.

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS LAPTULAJDONOS:
THAN GYULA.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
 Debrecen, Főter, Lamprecht-palota, földszint,
 az udvaron belül.

Két ünnepély.

Mindig szép és dicséretes, ha a jelen elismeri a múltat; ha a nép lerója a kegyelet és hála adóját azoknak, a kik bármi formában sorsát irányították, szóval alapvetők és saját korukból is kimagasló alakok voltak.

A szobor mindig ilyen elismerést jelent; de e mellett természetesen áll az axioma, hogy önmagát tiszteli meg az a kor, a mely előző időknek kiváló embereit megbecsüli, emléküket tiszteletben tartja és a mennyire lehet, anyagban is megőrökíti.

Ahoz a tényhez tehát, ha bárhol bárkik érdemes embernek szobrot állítanak, nem lehet hozzászólni; a helyi nagyság a maga kisebb keretében jelenthet annyit, mint az országos vagy világraszóló nagyság a maga terjedt határai között. Ezért senki sem fog abban kivetni valót találni, hogy Szeged hálás népe gróf Tisza Lajosnak szobrot emelt; még kevésbbé abban, hogy Csáktornya városa Zrinyi Miklós emlékét örökítette meg, azét a Zrinyiét, a kinek neve-hire betöltötte az országot és századokon keresztül még mindig csorbitatlan fényvel ragyog felénk.

De az már elszomorító és méltán

birálat tárgya, hogy a szobrok leleplezési ünnepségeit nem a megörökített férfi egyéniségéhez, hanem az élő hatalmasak törpeségéhez szabják. A megemlékezés ünnepét szolgálalkúsággal megrontják és a kegyelet kor jó hírét az utódok előtt kompromitálják.

Ez történt most is, még pedig oly szembeötlő módon, hogy az egész művelt világ, ha egyáltalában tudomása volna a mi viselt dolgainkról, egyszerűen nevetne bennünket.

Tessék elolvasni a szoborleleplezésekről szóló tudósításokat. Szegeden ott volt az egész kormány és minden pereputtyja, Csáktornyan csak a tudományos társaságok képviselői, köztük egy exminiszter, de ez is csak azért, mert véletlenül a csáktornyai kerület képviselője.

Nézzük csak! Ki is volt az a gróf Tisza Lajos? Becsületes ember, régi család sarja, gazdag ember, aki nagy hivatalokhoz és címekhez jutott, mert testvérbátyja magyar miniszterelnök volt. Szegedet, mint királyi biztos rekonstruálta. Dicséretes munka, de nem kell nagy bizonyítás, hogy akkora hatalommal és pénzzel bárki más megcsinálta volna ugyanezt, pláne ha az a bárki más a hatalmon

levő miniszterelnök fivére lett volna. Ez nem jelenti azt, hogy Szeged ne állítson emlékszobrot gróf Tiszának, de jelenti azt, hogy gróf Tisza Lajos szobrának nincsen országos jelentősége és leleplezési ünnepsége nem országos ünnep.

Zrinyi Miklós ellenben országos nagyság és immár biztos, hogy egy évezred óta senki sem tudott olyan magyar eposzt írni, mint ő; amellet hatalmas, országvédő hadvezér is volt és emléket nem lehet kapcsolatba hozni semmiféle élő hatalommal, mert a család fő- és mellékágaiban kihalt. Csáktornyan országos ünnep, Szegeden csak lokális ünnep volt.

És mégis ott járt kormány és minden egyéb fő Szegeden, Csáktornyan pedig a tudományos társaságok küldöttein kívül csak a helyi hatóságok. Ez a fordított világ pedig onnan van, hogy gróf Tisza Lajos a mostani miniszterelnöknek nagybátyja és örökhagyója volt, miglen Zrinyi Miklósnak csak nagy szelleme él még közöttünk.

Nem kell tovább bizonyítanunk, hogy az ünnepségekben megint csak a mostani kor szolgálalkúsége nyilvánult meg. — Ha mindenki előbbrevalónak találta az eleven miniszterelnöknek hódolni, mint a

Hogyan kell férjet fogni?

— Egy praktikus asszony jó tanácsai. —

Nemesak a farsang ám a házasság kötések szezója — ama bizonyos rózsalánccokat akkor is szövögetik a lányok jótékony tünderei, mikor csakugyan nyílnak a rózsák, nincsenek jégvirágok. A nyári mulatságok, a mikor a táncterembe belopódzik a viruló természet illata, szintén sok ép szívet hoznak össze.

Poétikus lelkű munkatársunk, a ki a mulatságok rovatát: a mi ezzel okozati összefüggésben van a Hymen rovatot vezeti, beszélgetést folytatott egy tapasztalt menyecskevel arról a kérdéstről: *Hogyan kell férjet fogni?* Arról a kérdéstről Montegarre ugyan már könyvet írt, de hát egy tapasztalt menyecske többet tud Montegarránál.

— Első sorban — mondta a mi bájos tanácsadó — a lány arra törekedjék, hogy fiatal korában menjen férjhez. A tizenhatodik évtől a huszadik évig sugározzuk ki leginkább a házassági fluidumot. Minden férfinak száz álma, hogy egy gyermekkel indulhasson nászutra. Igyekezzenek, hogy a huszadik éve előtt legyen asszonya, tizen-

öt éves korában már foglalkozzék a férjhezmenés gondolatával.

Másodszor: ne habozzék soká a férfi kiválasztásával, ne számíton a véletlenre, hanem nézzen körül a környezetében valami fiatal ur után. Keressen ki valami nagyon fiatal embert; úgy a huszonötödik év körül. Ne kívánja, hogy tulgazdag vagy magas állású legyen; elég ha meg van a reménye a tisztességes jövőre.

Ha idáig jut, akkor csupán egy dolog van hátra, hogy magába szerettesse és nőül vetesse magát vele. Ez, higye meg, igen egyszerű. Elárulom a titkot; ahhoz, hogy a férfit meghódítsuk, csupán az szükséges, hogy a magunk szerelme felől meggyőzzük őt. Nem kell ahhoz valami szentimentális komédiázás: hiszen utóvégre semmi sem akadályozza, hogy csakugyan belszeressen abba a fiatal urba. De a mig a legtöbb lány együgyűségből vagy hamis büszkeségből eltitkolja az érzéseit: kegyed adja az értésére, hogy szereti, ha nem is valomással, hanem a megfelelő viselkedéssel. Annak az urnak észre kell vennie, hogy minden férfi között ő az egyetlen, a ki kedvező benyomást keltett: hogy egy lány

mindig reá gondol s egyaránt nyugtalan miatta. A férfi, a kit egy tisztességes, tizenhat éves leány ily forrón szeret, okvetetlenül elveszti a fejét.

És most jön a harmadik pont; a viláért se engedje meg neki a bizalmaskodást, még a legkisebbet se. A csókról szó se lehet, még az ujja hegyét se érintse az övéhez, még egy szalagot, vagy virágot se adjon neki. Ha ő ennek ellenére is szabadságot vesz magának valami bizalmaskodásra, legyen hozzá szigorú s ne mutatkozzék előtte napokon, sőt heteken át. És ha nem tér többé vissza? Ne féljen, visszatér. Tudja, hogy szeretik s erről a gyönyörűségről tér vissza.

Szóval a mai korban csak úgy mehet férjhez a fiatal lány, ha 1. szereti azt, a kit a férjéül kiszemelt, 2. tudja is mutatni, hogy szereti, 3. nem enged meg neki semmit, abszolute semmit. Ha ezeket a tanácsokat követi, félév múlva menyasszony lesz.

Hát rajta, Debrecen ifju hölgyei! kövessék a tanácsokat. Ha ugyan kell önöknek tanács és oktatás...

Kivágott, spanglis és oldalgombos félczipők,
 gyermekek és felnőttek részére

mesés olcsón szerezhetők be.

5000 pár tornaczipő, alkalmi vétel.

NEUMANN TESTVÉREKNÉL

Tisza-palota.

holt költőnek: a közművelődés miniszterének ott lett volna a helye a költő szobrának talapzatánál; ott az ünnepi beszédet neki kellett volna mondani.

ORSZÁGGYÜLÉS.

— A képviselőház mai ülése. —

Unalmasan kezdődött tizenegy óra felé a mai ülés, alig verődött össze egy pár t. honatya. Még a tegnapi „bankettek” hatása alatt állunk. Jakabffy elnök minden igyekezete dacára alig egy pár képviselőt bírt csak hosszas és keserves csöngetés után a terembe „esalni”.

A jegyzőkönyv felolvasása alatt Madarász apó minden szóra figyelt, ne hogy egy nem magyar szó elkerülje a figyelmét.

Az elnöki előterjesztések során az elnök bemutatja Barta Odön képviselő levelét, a ki két havi szabadságot kér egészségének helyreállítására céljából.

Majd a tulajdonképeni napirendre tértek át és megejtették a bizottságokban hiányzó tagoknak megválasztását.

Az indemnitás.

Neményi Ambrus előadó néhány szóval elfogadásra ajánlja az indemnítást.

Komjáthy Béla: A pártja nevében szólva, kijelenti, hogy az indemnítást bizalom kérdésnek tekintik s azért nem szavazza meg sem ennek, sem más hatványos kormányoknak. Az ország érdekében van, hogy ez a kormány ne kormányozhasson. **Tisza István miniszterelnök, mióta kormányon van, bebizonyította, hogy bizalmat nem érdemel.** Tisza maga mondta, hogy a hadseregben a magyar nyelvet a nemzet széles rétegei kívánják.

Más alkalommal azt mondta, hogy az egész nemzet kívánja, de még sem valósíthatják meg, hogy így a konfliktust el-tussolhassák, kérdés, ki idézgeti ezt a konfliktust? A nemzet nem, mert hiszen az kívánja a magyar vezényszót. Nem marad tehát hátra, csak a másik faktor, a kin a magyar vezényszó mulik. (Ugy van! Ugy van! a baloldalon.) Szólvagy látja, hogy az a faktor minden nemzeti kívánságot, mint hazafias óhajt megdermeszt. A kormány nem tud, vagy nem mer azzal szembeállani, hanem engedelmeskodik neki. **Ilyen kormány iránt nem lehet bizalommal viseltetni.** (Tetszés a baloldalon.)

Szólvagy teszi a nemzetiségi kérdést. Vajjon mit tett ezen a téren a kormány. Még a létező törvényeket — a melyek a magyarságnak kedvezők — sem merik végrehajtani. Kineveznek főrendiházi taggá egy oláh papot, a ki magyarul nem tud beszélni. Hát nem hallatlan dolog ez?... **Minden téren vereséget szenvednek a magyar érdekek.** Horvátország is olyan előnyöket esikart ki, a melyek méltánytalanok és indokolatlanok. Mindenütt annak a faktornak látja a kezét, a mely Magyarország romlására tör. Szemére veti Tisza Istvánnak, hogy az ország önálló berendezkedésének az útját állja. De még a mostani állapotok keretén belül sem tud érvényt szerezni a magyar érdekeknek. Az osztrák kormány lépten-nyomon megsérti a viszonyosságot és ezt a mi kormányunk nem tudja megakadályozni. Nem fogadja el az indemnítást. (Tetszés és éljenzés a baloldalon.)

Simonyi-Semadam Sándor: A kormány terveire nézve kér felvilágosítást. Majd átér a nemzet és a korona között lévő viszonyra s azt mondja, hogy a

nemzet a koronáért van. (Nagy zaj a szélső-baloldalon.)

Nessi Pál: Nincs beszéd erre.

Olay Lajos: Magyar parlamentben meg így beszélni.

Gabányi Miklós: A király a nemzet szolgája.

Rákosi Viktor: Ezt az udvari ebéden tanulta.

Szatmári Mór: Szégyen, gyalázat!

Simonyi-Semadam Sándor: Engedelmet kér a kimagyarázásra.

Benedek Ferenc: Engedjék beszélni.

Rákosi Viktor: Örüljön, hogy érdeklődünk iránta.

Simonyi-Semadam: Azt mondta, hogy egyesek vétkeztek a nemzet nevében. (Nagy zaj.)

Polonyi Géza: Ugy-e most kolóniáról beszél? (Zaj.)

Az elnök: Tessék meghallgatni a szónokot.

Rákosi Viktor! Szép kis szónok, mondhatom.

Simonyi-Semadam Sándor egy darabig küzködve a zajjal, végül belekezd a delegációk munkájának bírálatába.

Tisza István gróf miniszterelnök kijelenti Simonyi-Semadam Sándor előtt, hogy a Ház nyári szünete nem akar mást tárgyalatni, mint a költségvetést s a vele kapcsolatos javaslatokat, azután a vasutasok fizetését, a civilisztát s a katonai alapítványi helyekről szóló törvényjavaslatokat.

Lovász Márton polemizál Simonyival, a ki jobban tette volna, ha előbbi megjegyzéseit a kormány felé intézte volna, mert akkor nem lett volna baj és nem magyarízhatták félre. Beszél továbbá az indemnitás megadása ellen, nines oka arra, hogy bizalommal viseltessék a kormányt szemben. Csodálja a kormányt, hogy új haditerheket vállal, ősszel újra előáll a létszámemeléssel. Nem tartja nagy vívmánynak a kaszárnyák feliratát. Felháborodik, hogy izléstelen tüntetésnek nyilvánította a miniszterelnök a feliratok kieserését.

Elnök az ülést 5 percre felfüggeszti.

A háború a Keleten.

— Távirati tudósítás. —

Most már Oroszországban is tisztában vannak a helyzettel, legalább annyiban, hogy az nagyon, de nagyon komoly és hogy a kocka, mely most van dőlőfélben a kelet-ázsiai harctéren, nemesak a háború sorsát dönti el, hanem sok más dolgot is, a mely a cári hatalmat érinti. A cár ellen tervezett egyik összeesküvést fedezik föl a másik után és kicsi hiba, hogy az orosz uralkodó áldozatul nem esett egyik-másik merényletnek. Erők szabadulnak föl a leigázott Oroszországban, melyek a cári hatalomnak legnagyobb veszedelmét jelentik. Minden attól függ, hogy a háború folyamán tud-e valamit elérni az orosz hadsereg, a mely legalább hasonlít a győzelemhez, mert különben az orosz nép egész haragja a cárizmus ellen fog fordulni. — Mert a legfőbb kérdés az, hogy Port-Arthur tarthatja-e magát. Erre vonatkozóan Pétervárról a következő távirat érkezett:

Pétervár, június 13.

A portarthuri erősségeket, a melyek elsőrangú erődök hirében állanak, Kuropatkin tábornok alig egy év előtt vizsgálta meg és megfelelőnek találta azokat. Mint kadügyi miniszter a vizsgálat közben észrevett néhány dolgot, a mit gyöngéeknek tartott. Akkor igen éleslátásu embernek tartották. Észrevette, hogy a második számú erőd előtt lévő völgykatlant nem lehet az erődből lövöldözni és elrendelte, hogy még egy erődöt építsenek, a melynek még ma is Kuropatkin erőd a neve. Akkoriban Kuropatkin egy beszédet is mondott, a melyben kiemelte, hogy Port-Arthur a leg-hatalmasabb erődök egyike és bevehetetlennek tartható. Hittek is akkor a tábornok-hadügyminiszternek; ma már kevésbé hisznek neki, noha az erődnek csakugyan igen előnyös fekvése is van. Az erősségek egytől-egyig nagy esucesokon vannak, a melyek köralakban helyeződnek el és a belső erődöt védelmezik. De a japánok sokszor bebizonyították, hogy fürgeségüknek nem tud ellentánni semmi és hadállásuk olyanok, hogy az erődök sokáig már nem állhatnak ellent a japán ostromnak. Már régóta nem tartják bevehetetlennek a várat és az erődöket. Pedig a cárizmus ellenségei azt állítják, hogy a cári hatalom Port-Arthurral együtt marad meg és bukik el. Szibériai orosz lapok állítása szerint Port-Arthur egy évre el van látva bőségesen eledellel és élelmiszerekkel; sőt azt is állítják, hogy esetleg másfél esztendőre is elég lesz az élelem. Még a szállodák és éttermek is, a melyek bőven vannak a városban, öt hónapig el vannak látva élelmiszerekkel és borokkal. Jelenleg Port-Arthurban minden fegyvernembeli katonaság van koncentráva, a mely előzőleg az egész Liaotung felszigeten volt elhelyezve. Ennek folyton a Port-Arthurban koncentrált haderőt negyven ezer emberre becsülik. Ennyi katonaság elegendő lehet, hogy egyideig sikeresen álljon ellent a leghevesebb ostromnak is. Ez persze igen optimis felfogás. Mert Kinesu megerősítését is elsőrangúnak mondták, a japánok még is szuronyrohammal vették be és kiverték az oroszokat hadállásaikból. Valószínűnek tartják, hogy a japán hadsereg éjjeli támadást fog intézni portarthuri erődük ellen, a mire az oroszok is el vannak készülve, mert az egész környéket köröskörül villamos reflektorok világítják meg. A japánoknak csak a véletlenség, vagy az árulás jöhet segítségül, a mikor persze minden védelmi intézkedés hiábavaló. A felfogás ma is az, hogy közönséges támadás sikertelen volna.

London, június 13.

A Standardnak jelentik Pétervárról tegnapelőtről: Hír szerint ideérkezett Skridlov tengernagy egy távirata, mely szerint a vladivosztkói hajóraj e hónap 7-én Port-Arthurtól 30 mértföldnyire megütöközött a japán hajóhaddal, de mivelhogy nem jöttek ki hajók Port-Arthurból, visszavonult. Hír szerint e hajóhad június tizedikén visszatért Vladivosztkba.

London, június 13.

A Morningspostnak jelentik Vladivosztkából: Oroszország formálisan nem tiltakozott az ellen, hogy az Egyesült-Államok erős hajórajt küldjenek a perzsa vizekre, hogy az amerikai misszióknak régi 50,000 font sterlingnyi követelésének megfizetését biztosítsák.

Mihalovits J. gyógyszerésztára a „Kigyó”-hoz Debreczen, főtér, a városházzal szemben.

Ajánlja Harmat arczporát (pouder), mely készítmény üde színt kölcsönöz az arcznak s nem rontja az arczbőrt. Kitűnő illatu, teljesen ártalmatlan, valaminek finomsága által vetekezik bármilyen arcz- vagy riszporral. Jól tapad s igen jól fed. A Harmat arczporát a Harmat szappannal együtt használva az arczbőrt üdév, szőppé teszi s megőrvi a megráncosodásól. (Kapható 3 színben: fehér, rózsás, krém színben.) Mintadoboz ára 50 fillér. Nagy doboz ára 1 korona és 2 korona. Ajánlja továbbá következő arczporait: Berlini Felpouder (3 féle színben) kis doboz ára 40 fillér, nagy doboz ára 1 korona s 1 korona 60 fillér. Velutin pouder (3 féle színben) kis doboz 60 fillér, nagy doboz 4 korona.

Egyház és iskola.**Jókai emlékezete.**

Emlékünnep a főiskolában.

Debrecen, június 14.

A debreceni főiskola tanárkara tegnap szépen áldozott Jókai emlékezetének. Az elhunyt költő-király nagyságát méltatta s híven fejezte ki az az emlékünnep, mely délelőtt 10 órakor a díszteremben folyt le. A termet s karzait nagy közönség töltötte meg, mely figyelmesen hallgatta az ünnepi számokat. Ott láttuk Kiss Áron püspököt, Simonffy kir. tanácsost, Oláh Károly közművelődési tanácsnokot, Erdős dr. rektort s a főiskola teljes tanárkarát.

A kántus énekelte el elsőben a Himnusz, majd *Kulesár* Endre, az irodalom-történet jeles tanára tartott emlékbeszédet Jókairól. Mindenkinek figyelme odatapadt a felolvasóra, a ki esodálatos érzékkel és kritikai hangon adta meg Jókai jellemrajzát. Jókai az a magyar író, a kit legtöbben s legjobban ismernek; érthető tehát, hogy méltatását mindenki érdeklődéssel hallgatta. Az emlékbeszéd kitért sok Jókai-val összefüggő dologra s meleg védelemben vette Jókait bizonyos körök támadásai ellen is. Ha ugyan Jókainak egyáltalán szüksége van védelemre.

A beszéd végzavai így hangzottak:

A gyönyörködésből minden életkornak kijuttatta a részét. Kisebb elbeszéléseinek s vig történetkéinek olvasásával az ifjuság nem tud eltelni. Regényeinek tündérvilágában ifju é-agg, komoly, tudós és gondtalan világú egyaránt örömet merül el.

Erkölcsei hatása egész költészetének mindig nemes és emelő. Kétes tanok, gyanus elvek nem magyar költőhöz méltók. Ő megbizonyította, hogy az igazi nagyság akkor is rendületlen, ha a nemzet lelkéből való láng mellett árnyékot vetnek az idegen posványok lidércfényei.

Hosszu, dicsőséges utján egy szellemi óriás nyomát hagyta hátra. Neve meghódította számunkra a világot, s művei időtlen időkig forrásai lesznek a zavartalan lelki gyönyörnek s dicsősége nemzetünknek.

A zajosan megélt felolvasó után *Jakab* Lajos hittanhallgató szavaltta el nagyon közvetlenül Szaboleskának „Jókai” című gyönyörű költeményét, melynek végső szava így hangzik:

Jókairól óh ne irjatok ódát!
Nem óda, nem, dal kell neki.
Magasztosak, de hidegek az ódák,
S a magyar nemzet nagy mesemondóját
Szívbeli szép, magyar dal illeti.

Végül a főiskolai énekkar adta elő a Szózatot, melyet vele énekelt a közönség is. Ezzel az ünnep véget ért.

Egyetemünk s a debreceni egyház. A debreceni egyház presbitériumának esodálatosan érthetetlen határozata városzerte, sőt a vidéken is nagy meglepetést keltett. Most, a mint értesülünk, a presbitérium több tagja megfélebbzei ezt a határozatot az egyházmegyéhez, mely az őszi közgyűlésen fogja tárgyalni a felebbezést.

A főiskolai tanév bezárása. A főiskola összes tanszakai tegnap zárultak be. Délelőtt 9 órakor ünnepi istentisztelet volt a nagytemplomban, melynek padsorait zsufolásig megtöltötte a hallgatóság. Ott láttuk Kiss Áron püspököt, Debrecen egyházi és világi előkelőségeinek javarészét. A

179-ik dieséret eléneklése után S. Szabó József főgimnáziumi tanár mondott gyönyörű szép ovációt, melyben hálát adott Istennek, hogy a mult tanév alatt segítette kegyelmével az iskolát. Azután gyülekezeti ének volt s a hatodik zsoltár eléneklése után véget ért az istentisztelet.

VIDÉK.**Hajdúvármegye a mult hóban.**

Egy havi közigazgatás.

Debrecen, június 14.

Hajdúvármegye közigazgatási bizottsága tegnap délután tartotta rendes havi ülését *Domahidy* Elemér főispán elnöklése alatt, a melyen az egyes szakeladók terjesztették elő május hónapra vonatkozó jelentésüket.

A jelentések főbb adatai a következők:

Alispáni jelentés.

Rásó Gyula alispán jelentése szerint a közbiztonsági viszonyok a megye területén május hóban általában jók voltak. Fegyelmi ügy 9 van folyamatban.

Az állategészségügy kevésbé jó volt, mint az előző hónapban; száj- és körömfájás fordult elő B.-Ujvároson, H.-Böszörményben és Nádudvar területén. Sertésvész volt P.-Ladányban, H.-Böszörményben, Mikepéresen és kisebb mértékben H.-Szoboszlón.

Az adózó vármegye.

A vármegye a mult hóban egyenes adóban befizetett összesen 209,273 koronát, hadmentességi díjban 862 koronát, bélyegjövődékben 32,602 koronát, jogilletékben 44,818 koronát, díjjövődékben 193 koronát, dohányjövődékben 150,537 koronát, fogyasztási és ebadóban 14,622 koronát, fizetési halasztást a pénzügyigazgató 40, a miniszter 7 esetben engedélyezett.

A vármegye egészsége.

Hajdúvármegye egészségügyi viszonya a mult május hóban jobb volt, mint április hóban.

A hevenyfertőző kórok közül szórva-nyosan fordultak elő ronesoló toroklob 6 községben 14 betegedéssel, 2 halálzással, vörheny 9 községben mutatkozott 34 gyermekben 4 elhalálzással, kanyaró 4 községben 5 gyereken 1 halálzással, hasihagymáz 2 községben. Veszett eb marás 2 esetben fordult elő.

Élet és halál.

Május hóban a vármegye területén született összesen 549 gyerek 17 halvaszületéssel, elhalt 345 egyén, így tehát a szaporulat 187.

Automobil szerencsétlenség.

— Távirati tudósítás. —

Az automobilozásnak, a hogy Felsőlvőről értesitenek bennünket, újabb áldozatai vannak, a kik a tudósítás szerint még életükkel is megfizethetnek e sportolásért.

Róth István sérci jegyző feleségével tegnap az automobilon Széleskutról Fekete város felé robogott az országuton. A jegyző teljes erővel hagyta tovább robogni a gépet és épp ez okozta a szerencsétlenséget. A hogy a Fekete város határába ért, az országut, mely erdő mellett vezet el, hirtelen ka-

nyarodik és Róth István a gépet ekkor sem lassította meg, hanem hagyta az előbbi tempóban tovább vágtatni. A fordulónál azonban ott vesztegelt egy kipányvázott ló, a melynek a gép nekiszaladt.

Az automobil az országutról leborult az árokba és eközben a jegyző a feleségével igen súlyos, csaknem halálos kimenetelű sérüléseket szenvedett. A sérülteket kocsin hazaszállították, a hol nyomban orvosi gyógykezelés alá vették őket. A ló, a melyen az automobil keresztül hajtott, megdöglött. Gazdája a jegyző ellen kártérítési pört indít.

A száj- és körömfájás Tisza-Csegeen a Cserepes tanyán fellépett. Az egész hatá e miatt zár alá helyeztetett.

Halálozás. (Távirat.) Trensénből írják, hogy id. Ucsnay József nyug. főszo- lga-bíró, 1848—49-iki honvéhadnagyot tegnap temették el Szkalán. A megboldogult részt- vett Szent-Tamás ostromában, a vizaknai, a nagyszobeni és Bem többi csatáiban. A forradalom lezajlása után kilenc havi rab- ságot szenvedett. Előbb községi jegyző, megyei esküdt, utóbb pedig főszo- lga-bíró lett. Ucsnay 81 évet élt.

Sztrájk. (Távirat.) Gyuláról jelentik: A kőművesegedek és mesterek között hu- zódó sztrájk, a mely miatt már 80-an csalá- dostól Amerikába való vándorlásukat is bejelentették, sőt utlevelet is kértek, dr. Lukács György főispán és dr. Fábry Sán- dor alispán közbenjárására valószínűleg mi- hamar véget ér. Békésen a kőművesek sztrájkja még egyre tart.

Templommalapkö szentelés. (Távirat.) Máramaros vármegye izavölgyi járásbeli Szacsal román községben azért, mert a püspök ellenszenves lelkészt küldött a köz- ségbe, megindult a görög katolikus vallás- ról a görög keletire való áttérés. Későbbben a lelkészváltás által a majd 3000 főnyi görögkeleti lakos legnagyobb részben vissza- tért a görög katolikus vallásra. E hó 9-én nagy ünnepek között volt az új templom alapkövetétele, melyet Bud Titus máramaros- szigeti püspöki helynök szentelt fel.

Gyilkosság Budapesten.

Halál a jótettért.

— Távirati tudósítás. —

Egy emberi vadállat ma reggel Buda- pesten nagy kegyetlenséggel meggyilkolta a lakásadónóját, mert ez vonakodott neki fizetés nélkül reggelit adni. Beretvával át- metszette a szerencsétlen asszony nyaká- t, úgy, hogy még a délelőtti folyamán belehal- iszonyu sebébe.

A Soroksári-utca 22-ik számú házban kis földszintes lakásban lakott Sautner An- tal napszámos a feleségével. Abból a csekély napszámból, a melyet Sautner kapott, nagy- nagyon szegényesen éldegéltek s hogy javítsanak valamit a helyzetükön, kiadták az egyik fölsőleges ágyukat Pintér József napszámosnak.

Három hétig békességben meg voltak egymással, addig, míg Pintér rendszeren fi- zette. Néhány nappal ezelőtt azonban Pintér kijelentette, hogy nem tud fizetni s arra kérte az asszonyt, hogy adjon neki addig,

TOLNAIDÁNIEL Tavaszi és nyári czipők, remek formákban

— czipő-áruháza —

DEBRECZEN, PIACZ-U. 49. S. POSTÁVAL SZEMBEN.

megérkeztek.

ing megint pénzhez jut, ellátást is. Az asszony eleinte vonakodott, később azonban a férje rábeszélésére engedett. Megegyeztek, hogy vasárnapig, három napon át kap reggelit és ebédet. Ha vasárnap nem fizet, akkor kiteszik.

Pintér rendületlenül végigette a reggeliket és az ebédeket, fizetni azonban nem tudott.

Tegnap délben Sautnerné már nem akart neki enni adni s csak hosszas könyörgés és fenyegetés után volt rábirható arra, hogy fizetés nélkül ebédet adjon neki.

Ma reggel megisméltődtek a tegnapi déli jelenetek.

Pintér már korán reggel kijött a konyhába s durván rászólt az asszonyra:

— *Ha nem ad valami enni valót, megjárja! Ehes vagyok!*

— *Mi sem vagyunk gazdagok. Nem tarthatunk nálunk elősdit. Menjen a dolgára!*

— *Nos ha nem adsz, hát döggölj meg!*

Ezzel rávetette magát az asszonyra, kikapta a zsebéből a beretvát s kezével vágta vele az asszony nyakát a bal fültől a jobb fültől.

Sautnerné egy hang nélkül összerogyott. A szerencsétlen asszony férje, a ki ezalatt az udvarban volt elfoglalva, abban a pillanatban lépett be.

Első pillanatban nem tudta, hogy mi történt; a mikor azonban felismerte a helyzetet, rárohant a gyilkosra és a földre teperte. Ez védekezett s e közben a nyitott borotvával megvágta Stautner fejét, a ki erre eleszietette.

Pintér József felugrott s a háznak Földváry-utca nyíló kapuján át el akart szökni. A nagy dulakodás zajára összeesdült házbéli azonban elfogták s átadták a rendőrségnek, a hol kihallgatás után letartóztatták.

A szerencsétlen asszonyt a mentők Réczey tanár klinikájára vitték, a hol délután 11 órakor meghalt.

Stautner sebe jelentéktelen.

A VÁROSHÁZARÓL.

A jog- és pénzügyi-bizottság ülése.

A színház újra építése.

Debrecen város jog- és pénzügyi-bizottsága tegnap délután Vecsey Imre főjegyző elnöklésével ülést tartott, a melyen jelen voltak:

Simonffy Imre, Magoss György, dr. Kola János, Roncsik Lajos, Zádor Lajos, dr. Fejér Ferenc, Márk Endre, dr. Kenézy Gyula, Szabó Kálmán, Aczél Géza, Oláh Károly, Kemény Mór, dr. Szántó Samu, Kardos László, Schwarcz Vilmos, Szilágyi Imre, Vargha Károly.

A színház átalakítása.

Az ülés egyik legfontosabb tárgya a debreceni színház átalakításának a kérdése volt. A többség az átépítés mellett foglalt álláspontot, voltak azonban, a kik nagyobbarányú építkezéshez nem voltak hajlandók hozzájárulni. Dr. Kola János a többiek közt kijelentette, hogy ha évi 20.000 koronát kell áldozni e célra az igazgatónak, akkor az nem lesz képes boldogulni.

A többség azonban javasolja a közgyűlésnek, hogy 400.000 koronáig terjedő összeggel mondja ki a színház újjáépítését, olyan formán, hogy ez összeg amortizálásához a szinigazgató évi 20.000 korona költséggel köteles hozzájárulni.

Simonffy Imre és Márk Endre, a kik a kisebbséggel olyan állásponton voltak, hogy a színház ilyen magas összeggel ne építhessék ujon, azt kívánták, hogy külön javaslatuk foglaltassék a jegyzőkönyvbe.

Márk Endre ugyanis azt javasolja, hogy 60.000 koronával alakítsák át a szinpadot s ez összeg felül egyébbel ne terheljék a szinigazgatót. Szerinte más átalakításra ez idő szerint nincs égető szükség.

Egyéb ügyek.

Ezután a bizottság kimondta, hogy javasolja a közgyűlésnek, hogy a bábaképező intézetet (női klinikát) a rendelkezésre álló terv szerint építtesse fel 330.000 korona költséggel. Rendelkezésre áll 40.000 korona, a többi 290.000 korona a felveendő nagykölesön terhére könyvelendő el. Javasolja a bizottság, hogy a miniszter kéressék fel, — hogy az eddig évente folyósított 4000—4000 korona évi segélyt legalább is 25 évre biztosítsa a városnak.

A debreceni műpártoló egyesület kérvényt adott be, hogy a város mind addig, míg kulturpalotája nem lesz, engedje át a képtárlatok számára a városháza nagytermét, mintán tárlatokra egyéb alkalmas hely Debrecenben nincs s legkevésbé az az Ipartestület kiállítási terme. Kéri továbbá, hogy a városi tanács 2000 K.-t szavazzon meg minden évben műtárgyak vásárlására s hatalmazza fel a város a műpártoló egyesület ily összegig a vásárlásokon. A jog- és pénzügyi bizottság a kérelmet teljesítendőnek javasolja.

A Kereskedő Társulatnak, az építendő polgári iskola épületeinek számára 14.000 korona áru téglá ajándékot szavazott meg a bizottság.

Végül a bizottság javasolja, hogy a lovaregylet szerződését a közgyűlés hosszabbítsa meg, illetve a 105 hold földet használatra engedje át. A szerződés 15-ére lesz meghosszabbítandó. Versenydíjakra a bizottság továbbra is 1000 koronát kíván évente megszavazni.

A Varga-utcai piac. A piacerendezés tárgyában most folyó módosítások iránti tárgyalások során a varga-kerületbeliek terjedelmes emlékiratot nyújtanak be a tanácshoz azon sérelmük orvoslása iránt, hogy a most legjobban fejlődő városrészt a piacok elhelyezésénél figyelmen kívül hagyták.

A nyugdíjellenőrző bizottság tegnap délelőtt 10 órakor Vecsey Imre elnöklése alatt ülést tartott, a melyen többek nyugdíjazását mondták ki, kegydíjakat, nevelési pótlékot szavaztak meg. Két rendőrt 300—300 korona végkielégítéssel láttak el.

UJDONSÁGOK

Két kézimunka kiállítás.

Mint a kiesiny, de dolgos méhek mézüket a kaptárba, úgy hordják így vizsgálatok idején a szorgos kis leánykák összekezi ügyességük és fáradságuk gyümölcseit, hogy tanúságot tegyenek arról, mit munkáltak, mennyire haladtak egy hosszú év alatt. Két ilyen kézimunka kiállítást volt alkalmunk a tegnapi napon megtekinteni, mindkettőről csak dicséretet mondhatunk.

Az első a Svetits-babák polgári iskolájáé. Egy tágas terem teli van velük. Ez a sok kicsi kéz sokat varrt, kötött, himzett, fardt, a mig ezeket létrehozta.

Különösen két jellegzetes vonása van e kiállításnak, melyet nem hagyhatunk szó nélkül. Egyik a gyakorlati irány, másik a jóízűség. Ezt a gyakorlati irányt valamennyi osztály csoportjában mindenütt megtaláljuk. Csupa hasznos dolgok ezek. Férfi és női ingek, fuszeklik, zsebkendők, kötők, párnahajak stb. És minő izléssel véghezvive! Különösen megnyilatkozik ez a himzésben, melyek mintaszerű precizséggel bírnak és mégis sok eredetiségekről beszélnek.

Igazán sajnáljuk, hogy külön-külön

nem foglalkozhatunk az egyes dolgok előnyeivel és csak a neveiket sorolhatjuk fel azoknak, a kik a kiállítás sikeréhez a legkitünőbb munkákkal járultak. Ezek az I. polgáriból: Irinyi Ilke, Dusa Mici, Moskovicz Gizi, Engesser Ilonka. A II. polgáriból: Luttich Irén, Osvát Ilona és Tolnay Irénke. A III-ból: Knoll Miczi, Orosz Magda, Husz Mici és Szentessy Mariska. A IV-ből: Peiser Ella, Nánássy Gabi, Barta Etel és Tóth Irma.

A másik kiállítás, melyet megtekinttünk a róm. kath. elemi leányiskolák növendékei. Szerényebb keretű, de szintugy értékes munkák gyűjteménye ez. Külön dicséretet érdemel Bohonásák Mária asztalfutó kivarrása, Nagy Berta tálcaterítője, Matyi Mari, Beke Julia, Zádor Etelka és Dobó Margit egyéb munkái.

Mindkét kiállítás díjtalanul megtekinthető reggel 8 órától d. u. 6 óráig.

*** A miniszter meghívása.** A kultuszminisztériumban rövidesen anketta lesz, a melyen a népoktatási törvény tervezete képezi eszmecsere tárgyát. Erre az ankettra a miniszter Kozma Lászlót, a debreceni tanítói árvaház igazgatóját, a kiváló pedagógust, mint az állami tanítók országos egyesületének elnökét és Ritoók István kabai ev. ref. tanítót hívta be.

*** A debreceni tisztviselők** segélyző egyesületének igazgatósága ma, kedden délután 5 órakor a szokott helyen ülést tart, melyre az igazgatóság tagjai ez uton is meghívotnak.

*** Meghíusult betörés.** Az Arany János-utca lakóit nagyban foglalkoztja az a vakmerő betörési kísérlet, melyet egyik tekintélyes ügyvéd lakása ellen ismeretlen tettesek az elmúlt éjjel intéztek. Késő esteli órákban ugyanis a pincében lakó házmaster különös zajra ébredt fel, mely annál is inkább felkeltette kíváncsiságát, mert bizonyos időközben ismétlődött. A zaj okáról megakart győződni, óvatosan ajtót nyitott s fölsietett a lépcsőn. Sajnos, utközben zajt okozott, melyre a betörő figyelmes lett s mielőtt tetten érheték volna, megugrott. A lakásba vezető ajtón azonban meglátszott működésének nyoma. Az ajtó deszkáin valami éles eszközzel rést ütött s azt igyekezett szélesíteni, csak még néhány perc késés s a vakmerő betörő terve sikerült volna. Az esetet nyomban a rendőrség tudomására hozták, mely titokban folytatja a nyomozást.

*** Engedély sertésszállításra.** Gyarmathy István és Oláh András debreceni lakosok engedélyt kaptak vészmentes sertések szállítására.

*** A zenede közvizsgái.** A zenede igazgatósága a növendékek közvizsgáinak határidejét így tűzte ki: Julius hó 15-én, szerdán délután 4 órától kezdve vizsgáznak a zeneelmélet tanfolyamának I., II. és III., valamint az összhangzati tanfolyam I. II. és III. osztályának növendékei. Junius hó 18-án, csütörtökön délután 4 órától kezdve: a zenetörténeti tanfolyam és gordonka tanszak, valamint a hegedű tanszak azon növendékei, kik Fűredi Samu tanár vezetésével haladtak. Junius hó 17-én, pénteken délután fél 4 órától kezdve: a zongora tanszak előkészítő tanfolyamának I., II. és a közép tanfolyam I. és II. osztályu növendékei. Janius hó 18-án, szombaton délután 4 és

Nagyobb

kölcsönöket birtok értékének a 3/4 részéig és a legkisebb kamatláb felszámítása mellett gyorsan kioszközöl

Hartstein Kálmán

Piac-utca 83. szám

bank-és váltó-üzlete

Debrecen.

fél órától kezdve: a hegedű tanszaknak Füredi József tanár vezetése alatt haladó növendékei. Június hó 19-én, vasárnap délelőtt 10 és fél órakor az énektanszak és a szavalati tanfolyam növendékei. Ugyanaznap, este 7 és fél órakor: vizsgálati hangverseny. Június hó 20-án, hétfőn délután 4 órától kezdve: a zongora tanszak közép tanfolyamának III—VI. oszt. és a kiművelési tanfolyam I. és II. osztályú növendékei. Június hó 21-én, kedden este 7 és fél órakor: vizsgálati hangverseny és jutalomdíj kiosztás.

* **Kivándorlás Hajdumegyéből.** A kivándorlás megyéinkből csak nem akar szünetelni. — Tegnap Stumpföld József m.-pécsi lakos kapott Amerikába szóló utlevelét.

* **Esküvő.** Heynke Oszkár M. Á. V. művezető — nagyműveltségű és kedves leányát, Margit kisasszonyt tegnap déli 12 órakor vezette oltárhoz a helybeli r. kath. templomban Wagner Ambrus máv. számítt. Az esketési szertartást Halász Gyula nagyváradi papnöveldei lelkiigazgató, mint a család régi barátja végezte, ki is magaróptu, megható beszédet intézett az ifjú párhoz. A násznép, rokonság és nagyszámú érdeklődők színiül megőltötték a templomot. Esküvő után lakoma volt az örömszülak házánál, azután a fiatalok nászutra indultak.

* **A téglagyári sztrájk megszünt.** A mint ez előrelátható volt, tegnap a sztrájk a téglagyárakban mindenütt megszűnt. Megszűnt pedig a nélkül, hogy ígéretek nélkül egyebet kaptak volna a munkások. A városi téglavetőben és körkemencében ugyan a munkások 10 százalék dragasági pótlékot kapnak, de a többi gyárakban a munkaadók tartják magukat a szerződés erre vonatkozó pontjaihoz. A munkások mind munkába állottak, kivéve a Tóth és Társa téglagyár 2 munkását, a kik kérték, hogy toloncolják őket haza, mert a mostani bérfizetés mellett úgy sem tudnak megélni.

* **Harcias asszony.** Ha két asszony összekap, bármilyen komolyan foly is közöttük a harc, mindig mulatságos. Ilyen mulatságos jelenetnek voltak szentantú a Piac-utcán sétálók, a hol Suba Andrásné mutatta be atlétikai tudományát, melyet Stern Hermanné bánt meg. A harcias asszony ugyanis egy cserépedényvel úgy fejbeágta ellenfelét, hogy az edény darabokra tört. A komédiának folytatása lesz a rendőrség előtt.

* **Schmidt cirkusz** kellő pártolás mellett játszik. Műsora meg is érdemli az érdeklődést s a mutatóványok nagyon mulattatók. E mellett az előadások kivétel nélkül magyar nyelven tartatnak.

* **Elfogott sikkasztó.** Nyéki Imre Czabán Dániel alkalmazottja gazdájától 28 koronát sikkasztott s azután eltűnt. A rendőrség megindította a nyomozást a sikkasztó után, a kit tegnap a *Vörös Ökör* című vendéglőben sikerült is egy rendőrnek le tartóztatni.

* **Megzavart szórakozás.** Az emberek különféle képen szoktak szórakozni. Míg az egyik a zenében, a másik a költészeiben, vagy a természet szépségének szemlélésében leli gyönyörűségét. Némely ember ellenben akkor érzi jól magát, ha néhány ablakot bezuz. A szórakozás ez a neme azonban amellet veszedelmes is. A játéka ugyanis egy kellemetlen alak is beleszól, mely nem érti a trófát — a rendőr. Így járt Zámbo István, a kit a rendőr rajtacsípett, mikor a Bundi-utcán sorra verte az ablakokat. A szórakozás egy kicsit sokba fog kerülni. Ugyanígy járt Rácz Jenő is, a ki gummi puskával zuzta be a Krausz Vilmos Piac-utcai kereskedő kirakat tábláját.

* **Vig színpad.** Nem nagy barátjai vagyunk a dobogók Muzsájának, de a Vig színpad tegnapi előadása után a legnagyobb elismeréssel szólunk Baumann Károly pompás kis társulatáról, mely az Angol Királynő udvartartásában játszik, felülemelkedve a tucaat orfeumok színvonalán. Baumann valóságos művész-ember s igen ügyes komikus Megyeri Kálmán, Beliczay Böske, Balássy Margit is nagyon megördemlik a tapsot, mely tegnap is sürjen hangzott el. Igazán kár, hogy a Vig színpad csak esütörtökig marad Debrecenben. Páratlan hatást keltettek különösen Baumann műsorszámái.

* **Ácsok és kőművesek harca.** Ismeretes az a harc, melyet az ácsok és kőművesek egymás ellen folytatnak. Az ácsok azt kívánják, hogy az építkezéseknél az ács munkát külön adják ki nekik az építkezők. A harcoló iparosok közt békéltetést igyekezett megkísérteni az Ipartestület békéltető-bizottsága, mely tegnap délután *Vetéssy Mihály* r. fogalmazó elnöklete alatt össze is ült, de a békéltetésen a kőműves mesterek részéről senki sem jelent meg.

* **Eljegyzés.** Vadász Ferenc Debrecenből eljegyezte Mandel Honát, Mandel József kedves leányát Nagykállóból.

* **Adakozó bécsi cég.** A várossal közösen összeköttetésben álló Eisler és Bröder társaság cég 50 koronát küldött jótékony célra a városi tanácsához.

* **Tegnap halottak.** Vasárnap és tegnap a következők hunytak el Debrecenben: Özv. Borusz Mihályné ref. 75 éves, Eder Ferenc ref. 19 éves kocsis, Kiss Erzsébet ref. 3 éves, Márton Gábor ref. 69 éves kisbirtokos, Mátyás Frigyes József ág. ev. 56 éves számellenőr, özv. Matula Edéné r. k. 38 éves, özv. Papp Ferencné ref. 80 éves, Nagy János ref. 12 hónapos.

* **Tolvajlás az ezredesnél.** Megírtuk a multkor, hogy Nagy Géza ezredes egyik vendégétől több ékszert elloptak. Mint Nagy Géza ma a rendőrségen bejelentette, neki is számos értékes tárgya tűnt el, így nagyon valószínű, hogy valami házi szarka követte el a lopásokat. A tolvajt a rendőrség keresi.

* **Nagy lólopás.** Nagy lólopásról tettek jelentést Nagyváradról a debreceni rendőrségnek. A távirati jelentés megjelözi, hogy alighanem debreceni cigányok követték el a lólopást. A rendőrség ilyen irányban folytatja a vizsgálatot.

* **A Bocskay-szoborra** legújabb adakoztak a következő vármegyei bizottsági tagok: Soltész László (H.-Szoboszló) 100, Molnár Endre (Nádudvar) 20, Reichmann Manó (Debrecen) 200 koronát.

* **Elveszett hétfőn délelőtt** a Darabos-utca 20. számú háztól menve a Takarékpénztárig, egy nagyobb összegről szóló takarékpénztári könyv; mivel a megtaláló hasznát úgy sem veheti, juttassa Darabos-utca 20. szám alatt özv. Balla Gergelynéhez, hol jutalmat kap.

* **Zalay Márk tanár** népszerű könyvviteli és szépírási 3 havi tanfolyamán napnap után újabb tanítványok jelentkeznek, mely örvendetes körülmény arra mutat, hogy eme időt és pénzt megkimélő valóban gyakorlati tanfolyam annak a művelt közép osztálynak, mely dolgozni, pénzt keresni és előbbre haladni akar, leginkább felel meg. Tandíj 30 korona.

* **Letzter József fényképészeti, festészeti és fényképnagyítási műterme** Piac-utca 44. Dr. Ujfalussy-ház. Állandó fényképkiállítás a műterem kapubejáratánál lévő kirakatokban.

* **Valódi Panama kalap 2 frt 50 Feketénél.**

* **Összehajtható gummi fürdőkapdak Mentzénél.**

* **Fármai ibolya szappan** rendkívül kellemes ibolya illattal s oly finom, bőrpuhító anyagokból készül, hogy még a legérzékenyebb arcibőrű egyének is használhatják. A szappanok ideálja ez a kiváló készítmény, a mi egyuttal illatszert is. — Egy darab ára 80 fillér. Készíti Szabó Béla pipereszappan-gyáros Miskolcon. Kapható Debrecenben Tóth Béla, Mihalovits J., Muraközy L., Balázs Ödön, Kovács Nándor, Szilc Ferenc gyógyszerészeknél, Kálnai Lipót, Borsos Kata, Kontsek Géza, Kontsek Kornél, Márton Gyula, Benyáts Emil, Békés Lajos, Tóth Kálmán, Fenyő Sándor, Komlóssy Lajos, Mentze Henrik kereskedőknél.

* **Férfi és gyermek szalmakalapok** óriási választékban Feketénél.

* **Idényből kimaradt** 100 drb színes női napernyő, melyeknek ezelőtt 6—9 kor. volt darabja, most 3 koronáért szerezhető be Bartha Kálmán főtéri üzletében, gyermek tricok és nyári keztyük rémoleosón kaphatók.

TÁVIRATOK.

A képviselőház ülése.

Budapest, jun. 13. A képviselőház mai ülésén szünet után *Rátkey László* támadja *Tisza István* miniszterelnököt, a ki nem váltotta be ígéreteit.

A vasutasok fizetésfelemelése.

Budapest, június 13. A képviselőház pénzügyi bizottsága, ma szétküldötte a vasutasok fizetésfelemelésére vonatkozó jelentést, a mely magában foglalja a pénzügyi bizottságban tárgyaltakat.

Sima Ferenc meghalt.

New-York, június 14. *Sima Ferenc* Fáytoriban meghalt, mielőtt hazáját, — hol olyan nagy szerepet játszott, — viszont láthatta volna. Június 1-én érte utól a plébánusnál a halál s el is temették már az amerikai magyarság nagy részvéte mellett.

Persa nagyvezér Budapesten.

Budapest, június 13. *Mizza Ali Asgar* a persah sah nagyvezére két nap óta Budapesten van s itt sorra járja a főváros nevezetességeit. A nagyvezér gyomorbetegsége s Karsbadba megy magát gyógykeztetni.

A keleti háború.

London, június 13. *Marczin altengernagy*, a japán tengerészeti akadémia igazgatója New-Yorkba érkezett. Itt egy újságírónak kijelentette, hogy a japánok két hét múlva kezdik meg az ostromtámadást Port-Artur ellen.

Támadás Lueger ellen.

Bécs, jun. 13. Ma, mikor *Langer* híres zeneköltő hamvait ünnepélyesen elhelyezték a kijelölt diszírba, a szertartáson jelen volt *Lueger* polgármestert megtámadta egy asszony. Feléje rohant s így kiáltott fel:

— Csakhogy végre megfogtalak, 12 év óta kereslek, de most nem oszons ki körmeim közül. Ezzel többször ráütött Luegerre napernyőjével. Letartóztatták Lueger támadóját, a kiről kiderült, hogy egy *Slapki* nevű szabó felesége, a ki valószínűleg örült.

Szerenosétlenség egy versenyben.

Berlin, június 13. Magdeburgi reggeli lapok azt jelentik, hogy a madeburgi aranykerékért való tegnapi versenyen *Douglas* és *Demke* motorjai összütköztek. Az összes versenyzők felbuktak. *Douglas* életveszélyesen megsérült.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ Heti bűnügyi főtárgyalások.
 Junius hó 14-én, kedden főtárgyalások: Gyermán Imre ellen, közveszélyű tárgy megrongálás vétsége miatt, Takács István s 4 társa ellen súlyos testi sértésért. Junius hó 15-én, szerdán főtárgyalások: Karsai István s társa ellen halált okozó súlyos testi sértés büntette, Jámor Lajos ellen hatóság elleni erőszakért. Junius hó 16-án, csütörtökön főtárgyalások: Tóth Lajos ellen lopás büntette, Boda Róza s társa ellen lopás büntette, Elek Imre s társa ellen zsarolás vétsége, Szabó Imre ellen súlyos testisértés büntette miatt. Junius hó 17-én, pénteken, főtárgyalások: Berezi Bertalan ellen hatóság elleni erőszakért, Ringhofer Károly ellen lopás büntetteért, Gyöngyösi Gábor ellen lopás büntetteért, Fehér József ellen lopás büntetteért. Ugyanaz nap a II. tanács előtt is főtárgyalások: Özv. Szőke Istváné ellen súlyos testisértésért, Somogyi Mihály ellen magánlak sértésért, Hancsiesák István ellen lopás büntetteért, Szerepi Ferencé ellen lopás büntetteért.

HIREK.

Éjjeli posta.

Gyilkosság Berlinben.

Kilenc éves kis leány meggyilkolása.

Berlinben kéjgyilkosság történt tegnap. Egy kilenc éves kis leányt megbecstelenítettek és aztán meggyilkolták és szétarabolták. A rémes esetről, a mely egész Berlinben nagy izgatottságot okozott, részletes tudósításunk a következő:

A holttest feltalálása.

Szombat este 8 óra felé a Maichall közleiben a folyóban egy kis leány holttestét találták meg iszonyu állapotban. Egy matróz rögtön értesítette a közelben levő barátját, a kivel együtt a rendőrségre vitték, a hol a rémes esetet bejelentették. A rendőrség a helyszínen könnyen megállapította a feltalált holttest személyazonosságát, mert előtte való napon jelentették be egy kis leány eltűnését. A meggyilkolt kis leány neve Berlin Lucie, egy munkásnak a leánya. Csütörtökön ment el hazulról az iskolába, a honnan nem tért többé vissza. A rendőrség azt is megállapította, hogy az előadás befejezése után barátjával együtt hazafelé igyekezett, a mikor két férfi cikrokkal kinalta a kis leányokat és magukkal esalta. A meggyilkolt leány barátja azonban nem engedett a vadállatok csábításának és hazafelé rohant. Az egyedül álló kis Lucie pedig addig csalogatták és ígértek csecsebecsét, hogy végre velük ment. És azóta eltűnt a kis lány.

A tettesek.

A rendőrség megállapította, hogy a kis lány kéjgyilkosság áldozata. Alsó teste fel volt vágva, lába, keze pedig a törzsétől elvágva. A bestiális merénylők aljas tettük elkövetése után a szerencsétlen áldozat holttestét a folyóba dobták, a hol másnap a matrózok megtalálták. A gyilkosság elkövetésével egy világos felvilágosult, körülbelül 20 éves fiatal embert gyanúsítanak, a ki barátjával együtt már napok óta az iskola előtt tartózkodott és szolgáltatta a kis lányokat. A vizsgálóbíró az összes kis lányokat kihallgatta, hogy a gyilkosokra esetleg rákaphasson. A vallomások következtében a rendőrség már pozitív nyomra akadt. Az egyik különösen intelligens kihallgatott tizenhárom éves kis lány, Adamezik Anna azt vallotta, hogy őt csábította egy 40-50 évesnek látszó férfi, ő azonban nem ment vele, hanem hazasietett. Hasonlóan vallott Fischer fodrász is, a ki éppen úgy irta le a gyilkossággal gyanúsított alakját, mint a kihallgatott kis lányok legtöbbje.

A rendőrség mindent elkövet, hogy a gyilkosok minél előbb kézrekerüljenek. De eddig fáradozásukat nem koronázta siker. A boncolásnál megállapították, hogy a kis leányt az utolsó évése után 1 órával ölték meg. Kezeit, lábait levágták, ruhákba gyümöszölték és a folyóba dobták, hogy ezáltal a vizsgálatot megnehezítsék. Különösen megnehezíti a rendőrség dolgát, hogy csak kis lányok vallomása után kell nyomoznia, a kiknek vallomásai nem egyeznek. A tettes nyomra vezetőjének 1000 márka jutalmat tűztek ki.

Ujabb tettesek.

A későbbi tanuvallomások arra engedtek következtetni, hogy a meggyilkolt kis leány két barátjával ment együtt, a mikor két fekete bajszu fiatal ember édességekkel magához esalta.

A gyilkosokat mindaddig nem sikerült kézrekeríteni.

Berlinből sürgönyzik ma, hogy Vilmos császár 2000 márkával toldotta meg a tettesek kézrekerítésére szánt jutalmat a saját pénztárából.

Szerelmi dráma. (Éjjeli express tudósítás.) Budapesten a Szövetség-utcai Szarvas-szállóban tegnap este nyolc órakor egy férfi és egy nő szobát béreltek. Éjjel felé pisztolydörrenések hallatszottak a szobából, mire a szálló személyzete betörte az ajtót. A szerencsétleneket a földön fekvő találták halva. Mindkettőnek a halántéka át volt löve. A rendőrség megállapította, hogy a férfi Rigó István, balatonherényi 22 éves földmives, a leány Kovács Mária, alsóalapi születésű, 18 éves dajka. Lévelet, vagy egyéb írást nem hagytak hátra, úgy hogy nem tudják, mi vitte a szerelmeseket a halálba. A törvényszéki orvostani intézetbe vitték őket.

Telefon a vasuti vonatban. (Éjjeli express tudósítás.) A bajor államvasutak meghívására dr. Manio Russo Di Asor Rómából Münchenbe utazott, hogy ott az általa feltalált vasuti telefont kipróbálja. A kísérletek két állomás közt fognak megtörténni. Az olasz feltaláló azt állítja, hogy készülékei segítségével e két állomást az összes közti közlekedő vonatokkal és ezenfelül az összes órházakkal is telefonösszeköttetésbe hozhatja. Hogy miben áll a találmány lényege, azt a feltaláló egyelőre titokban tartja.

A burok sportjai. (Éjjeli express tudósítás.) Abból az alkalomból, hogy a st.-louis kiállításon a hazátlan burok sportmutatványokat rendeznek, egy angol lap írja a következőket: Nem sokan tudják, hogy a burok épp oly szenvedélyes hívei a sportnak, mint az európaiak. Leginkább virágzott a sport Johannesburgban, hol különféle labdázó klubokon kívül egy löverseny-pálya is állott fenn. A löversenyeket különösen kedvelik Dél-Ajrikában, hol a futtatások nem is egy pár óráig, hanem reggeltől estig tartanak. A löverseny-napokon Johannesburgban sokszor lehetett látni gazdag farmereket, kik több napi járóföldről jöttek, hogy a löversenyeken résztvehessenek. A burok a löversenyeken nagy összegekben játszottak és az utóbbi időben a gépkocsikat is nagyon megkedvelték. Az első gépkocsit, mely Pretória lakosait megleppte, Eleff, Krüger elnök unokaöccse Franciaországból hozatta.

A testvérek.

— Regény. —

Irtá: **Thán Gyula.**

(Folytatás.)

A szülő tövében szegény Margit sirni kezdett, de azután csakhamar kitorlta szeméből a könnyecskéket és hálálkodni kezdett Csontainak, miért oly jó szívvvel volt hozzá. A mikor aztán a negyedóra eltelt, a Csontai felhívására Margit szépen visszament a borpincébe s mikor bement, még egyszer könyörögve kérte Csontait, hogy járjon közben érte a nagynénjénél.

Csontai természetesen újból ígéretet tett s azután sietve haladt le a hegyről, hogy hosszas távolléte valahogy fel ne tűnjék a feleségének. Csontainé asszonyság azonban olyan mélyen el volt foglalva otthonában a pletykázkodással, hogy férje megérkezése még korainak tetszett előtte.

— Hogy meg vagy izzadva apjukom. Nagyon siettel. No látom, hogy te rád érdemes bizni valamit. Ne, itt az első két forint s eredj a kávéházba, szórakozzál kedvedre.

(Folyt. köv.)

DONOGÁN és SOMOSSY

Kunz József és Társa utódai
 Debreczen, Kistemplombazár.

Raktárra érkeztek:

Franciaia batist.

Zephyr. Mosó grenadin.

Angol ruha-vásznak.

Himzett és áttört batist.

Mosó kretonok.

Óriási választék!

=Uj főskáposzta! =

A nagyérdemű közönség beces figyelmebe ajánlom a napokba érkezendő befőzésre alkalmas szép ropogós cseresznyét, meggyet, diót, köszmetét és ribizskét, ugyszinte mindenféle zöldségeimet is.

Kiváló tisztelettel

az orosházi Gámes Ferencz és Társa
 kenyérsütődéje, Simonffy-utca.

=Uj főskáposzta! =

= AZ UJ =

DELAINÉK,

Kretonok, Batisztok,

= ZEFIREK, =

Bordürös- és áttört-

Ruhavásznak,

már raktáron vannak

Bosznay J. és Társa

divatáruházában

Debreczen, Kossuth-utca 5.

Két lóhuzó cséplőgép

zsákoló és tisztító készü-
 léssel ellátva teljesen új.

= Két hordó finom =

Baku gépolaj

minden elfogadható árérték eladó
 elköltözés végett,

Rákóczi-utca 34-ik sz.

Pénzkölesőnt!

mellett, 7 százalékra Állami alkalmazottaknak, gazdálkodóknak, iparosoknak és minden hitelképes egyének 200 koronától a legmagasabb összegig havi vagy 1/4 évi törlesztésre, konvertálók birtok és házkölesőntet 10 - 65 évi előnyös törlesztéssel vagy felcserélem azokat 4 százalékos kölesőntre.

Radó Mihály, bankbizományos Budapest,
Szövetség-utca 11-ik szám. — Válaszbélyeg csatolandó!

közvetíték a legnagyobb discretió és legelőnyösebb feltételek mellett, katonatiszteknek, állami, megyei, városi és magántisztviselőknak, továbbá tanítók és papoknak is, fizetés és nyugdíj előjegyzésre, 20 évi törlesztés

Felhívás.

Mindazon t. vevőkhez, kik szobapadlójukat óhajják szép és tartós színre mázolni, vagy konyhaberendezésüket, ablak- és ajtóikat újjá festeni, forduljanak bizalommal

Neumann Nándor

kizárólagosan berendezett festék, lakk és kence nagykereskedőhöz
Hatvan-utca 5. sz., Bignió-ház. Telefon 205.



Árlejtségi hirdetmény.

Hajduszovát község előljárósága a községháza udvarán levő épületek átalakítására 700 korona, egy új mázsaszin építésére 500 korona, kinn a majorban egy új mén és bikaistálló építésére 3800 korona költséggel f. évi június hó 25-én d. e. 11 órakor a községházánál árlejtségi tárgyalást tart, melyre a vállalkozókat ezennel meghívja. A feltételek, tervek, költségjegyzékek a jegyzői irodában megtekinthetők.

Hajduszovát 1904. június 5.

Előljáróság.

Tisztelettel

Nátházi Béni,
jegyző.

Nagy Lajos,
főbíró.

A ki olcsón, jól, praktikusán és modernül építkezni akar

forduljon

BORSODY I. S. építész

irodájához Debreczenben Husyadi-u. 21.

Templomok, városi lakóházak kastélyok, iskolák, fürdők, gyárak, gazdasági épületek stb. tervezését vagy elkészítését, nedves lakások szárazzá tételét, betonirozást vagy bármily építkezéshez tartozó munkát elvállal.

Építkezésekre törlesztéses kölesőnt előnyösen eszközöl ki. — Biztos sikerrel előkészít a kőműves, kőfaragó és acsmesteri vizsgára. — Építő iparosoknak olcsón készít tervrajzokat, költségvetést.

Államilag vizsgált Lucerna, Répa, konyhakerti és virágmagvak,
Valódi „Elefánt” mosópor, legfényesebb szobapadló és butor-lack kapható

KOHN HENRIK

fűszer-, festék- és ásványvíz nagykereskedésében, gróf Degenfeld-tér.

Az Első Debreczeni Kézizálog Kölesőnt Intézet Részvénytársaság

Debreczen, Arany János-utca 9.

szám alatt, (az Osztrák-Magyar-Bank mellett). Kölesőntet ad: arany ezüst, értékpapír, kézműáru és mindenféle ingóságokra, mérsékelt kamat mellett.

AZ IGAZGATÓSÁG.

Több szépíjau rózsák,

jegenye-akácok, Hárs, Platán, juhar, olaj, Bignonia, szomorurophora, eper, kőrisz stb. Diszbokrok: Fenyők, Tuják, önálló és szegély Boscuszok, oltott laptarózsák, pöszméték. Kaphatók ugy cserepes virágok, virágpalántók, kötéseti diszmunkák, koszorúk, csokrok, a legjutányosabb árak mellett, a legszebb kivitelben készítettnek

Fehértői István

kertészeti telepén.
Sréchényi-utca végén. Posta-kert 11.

Szőlőkötő fonalat, Raffiát, Kékkövet

legolcsóbban

Glück Izidor

fűszerüzletében, Péterfia-utca.
Ugyanott naponta friss líptal turó kapható.

Épület és portále üvegezési vállalat.

Kerti golyók.

Patentzárú üvegek.

Csillár petroleum házhoz szállítva.

Szél-lámp k

Képkerekek nagy választékban

Vizes üvegek

Verdeglói, kávéházi s szállodai berendezések

LÁM SÁNDOR üveg- és porcellán áruháza

Debrecen Piac és Hatvan-u. sarok.

A tavaszi időnyre, kerti lakások berendezésére s költözködéskor előforduló hiányok pótlására ajánlom a n. é. közönség becses figyelmébe gazdagon felszerelt raktáramat. — Nagy raktár:

asztali-, függő- és szalon lámpákból; szobadiszek, képek tükrök és fadiszekből, kinaezüst, majolika terrakotta dísz tárgyakból

olcsó és jutányos ár mellett.

Karlsbádi porcellán étkezészet 6 szem.	5.50	frt.
" porcellán 6 sz. renaissance	7.50	"
" kávé és tea-készlet	3.—	"
" mosdó készlet	3.50	"
Sörös készlet gazdag aranyozással.	2.—	"
Vizes készlet	1.30	"
Boros készlet	0.70	"
Likör készlet	0.60	"

Nemkülönbén ajánlom borfejtéshez Siemens-féle erős palackjaimat mindenféle nagyságban. Csinos kiállítású befonott üvegeimet (demion) 3, 5, 10, 15 lit. nagyságban. Czélszerű berendezésű jég szekrényeimet.

Apró hirdetés.

Levelezés.

„LÓFUSZ“ levele van a kívánt helyen.

„DISCRETIO“ levéle van.

„FESS MENYECSKE“ levele van.

„IBOLYA“ levele van.

AVANTITÓL levél ment a kért czímon.

MINDEN kétségen felül correct uri embertől, kinek discretiójában bizni lehet, akár Isten irgalmasságában októberről havi 10 frtos részletekben visszafizetendő 200 frt. kölcsönt venne azonnal egy asszony. Morális oldalától is eltekintve izléstelen mód ez, de hiába. „Szükség törvényt ront“ és e czímon továbbit is, ajánlatot a kiadóhivatal. Levél itt jeleztesse.

MELY magános nő ismerkedne meg szórakozásból egy uri emberrel? Levelet „Kálmán“ jellegre kér a kiadóba.

„ÖRDÖG és POKOL“ levele van a főpostán. Levelet e lap kiadóhivatalába kérek.

Ajánlat.

ÖNBERETVÁLKOZÓ készülék teljesen veszélymentes, a legelső alkalommal bárki is sikeresen alkalmazhatja. 1 frt 40 krtól feljebb beszerezhető Márton Gyula üzletében, a Bika azálla mellett.

BORSY-féle pemetefü-cukor, köhögésnél a legjobb czukorka 1 doboz 20 fillér. — Kapható Buday czukrázsda, Jósza és Jóna droguerijában.

Debreczeni Első Elektrotechnikai vállalat, Távbeszélő és Távjelző berendezésekre, villámhárítók, villamvilágítás és erőátvitelre villamos jelzőtelepek, tűzjelzők, vezérlés-mérők. — Elvállal mindennemű az Elektrotechnika szakába vágó berendezések és javításokat FOLDVARI L. Kossuth-utca 1. sz. az udvarban. Telefon szám 168. Távbeszélő és táviró építéshez szükséges mindennemű készülékek és anyagok, valamint gyógyászati, Fizikai készülékek és telepek raktára.

EGY szoba, konyhából álló két lakás azonnal kiadó. Erzsébet-ut 22. sz.

SZALON garnitúra behuzását, diványok, matrácok elkészítését, átalakítását, jutányosan vállalom. Jámbor Zsigmond, kárpitos. Csillag-utca 19. szám.

PEMETEFÜ maláta és égetett czukorkák kaphatók, Riesz czukrázdájában.

JÓ forgalmu kenyér sütőde kiadó, augusztus 1-re. Értekezhetni háztulajdonossal Vigkedvü Mihály-utca 6. szám.

GYAKORLOTT mosó- és vasalóné házakhoz ajánkozik. Czím a kiadóban.

A FŐPOSTA mellett levő hentes üzlethelyiség kiadó. Értekezhetni Rózsa Lajosnál Kistemplom-tér.

SZEGEDI paprika különlegességek, — óriási nagy raktára Lindenfeld J. Jenő nagy kereskedésében. Városház-utca.

BUTOROZOTT szoba magános ur részére kiadó. Nyomatató-u. 6. sz.

BIZTOS KERESETRE, naponta 10-15 korona, hölgyek és urak kerestetnek. Czím: Debreczen, Morgó-utca 25. sz. 1-ső ajtó.

HÖLGYEK a fehérnemű szabást és varrást rövid idő alatt alaposan megtanulhatják, kiállítás munkájáért dísz-oklevéllel kitüntetett fehérnemű varrónótól. — Mindenki saját részére dolgozhat. — Bővebb fölvilágosítást június 25-ig, Boldogfalva-u. 18. sz.

CZÍPÓ szakmába ügyes fiatal segéd kerestetik. Ajánlatokat „Czipó“ üzlet czímen a kiadóba.

Kereslet.

KERESTETIK egy értelmes, megbízható, katonakötelezettségét elvégzett egyén, ki lehetőleg fűszerüzletben volt alkalmazva, nagykereskedésbe való felvételre. Cím a kiadóhivatalban.

HÁZAT veszek Piacz-utczán vagy közelében. Ajánlatot E. B. S. postrestante kérek.

MEGVÉTELRE keresek 1 lőcsős kisszekeret és eladok egy teljesen jókarban levő féderes stráf szekeret 1 ló utánalót. Kepes Sándor, Mórmez-telep 15. sz.

EGY stabil és lokomobil gépész malomban és cséplésre állást keres. Czím a kiadóban.

GÉP lakatos tanulók felvételnek Rácz és Ehenreich műhelyében, Széchenyi-u. 14. sz.

VARRÓLEÁNYOK felvételnek Rózsa Lajos női divatüzletében.

JÓ forgalmu fűszerüzlet átvételre kerestetik, ajánlatot „Vevő“ jellegre a kiadóba kérek.

EGY jó családból való, 3-4 középiskolát végzett fiú tanulóul felvétetik Csáthy Ferencz könyvkereskedésében. Egyház-tér 2.

KEVÉSBÉ használt jó karban levő bor vagy szesz szivattyu teljesen felszerelve, megvételre kerestetik. Hatvan-u. 10. sz.

Eladás.

ELADÓ HÁZAK: 1. Csokonai utca 37. szám 2. Baros-utca 24. sz. házastelek. Értesítést ad a Debreczeni első takarékpénztár titkárja.

9 és egynegyed nyilas szepesti föld eladó. Ajtó-utca 8. sz.

13 HEKTO sámsomi kerti bor eladó. Homok-utca 118. sz.

ELADÓ egy kisebbszerű ház jutányosan, utcára boit ajtóval. Csillag-utca 19. sz.

ELADÓ forgács kapható esomónként az epreskerti faraktárba minden nap délelőtt.

TÉGLÁSKERT II. járás 18. számú ház egy nyilas földdel eladó. Értekezhetni ugyanott.

SESTAKERTBEN, a Nagyördő mellett, egy jó karban levő szőlő, nyaralóval eladó. Czím a kiadóban.

NŐI kerékpár olcsón eladó. Széchenyi-u. 50. sz.

TIZENHÁROM hold újföld, fekete homok a vágóhid háta megott eladó. — Értekezhetni Nagy Gusztáv ügyvédnél, Csapó-u. 22. sz.

ELADÓ ondódi föld, fél nyilas kitünő szántóföld Kádár dűllőben eladó. Értekezhetni Smonffy-utca 57. szám alatt.

Van szerencsém tudatni a n. é. közönséggel, hogy

Szabó Lajos fiai urak
Szent-Annai szőlőtelepének

„asztali-bor“

termését megszereztem és azt literenként 30 krajczárért árusítom.

Hektoliter vételénél engedmény. Állandó raktár különböző hegyi és csemege borokból.

Tisztelettel

Máyer Jenő.

Építkezési idényre

ajánlok:

honi és budweiszi porzellán kályhákat, öntött vas- és meidinger köpenyes kályhákat fa- és szénfűtésre

Kerti felszerelések mint padok, székek és asztalok vasból fényezve, kertészeti eszközök

Háztartási felszerelések

zománcozott edények, fényezett áruk, fürdőkádak, jégszekrények, vasbutorok, gyermekkocsik stb.

TÓTH GYULA vasnagykereskedő

Piacz-utca 20. és 27. szám.



Saját érdekében kérem

ha női ruha szövetekre fehér, sima, mintázott és divatos színes ruha batisztokra az az bármennemű rőfös- és rövidaru cikkekre szüksége van nézze meg a

Maradék Áruházat Ranunkel-ház Piacz-utca 19-ik szám, ahol minden olcsó és semmi sem drága.

Üzleti elvem: „Élni és élni hagyni“.

Nyomatott Debreczen szab. kir. város könyvnyomdájában, (Városház keresztülpület) a Debreczeni Ujság körforgógépén.